

Brijbak biedt goede mogelijkheden

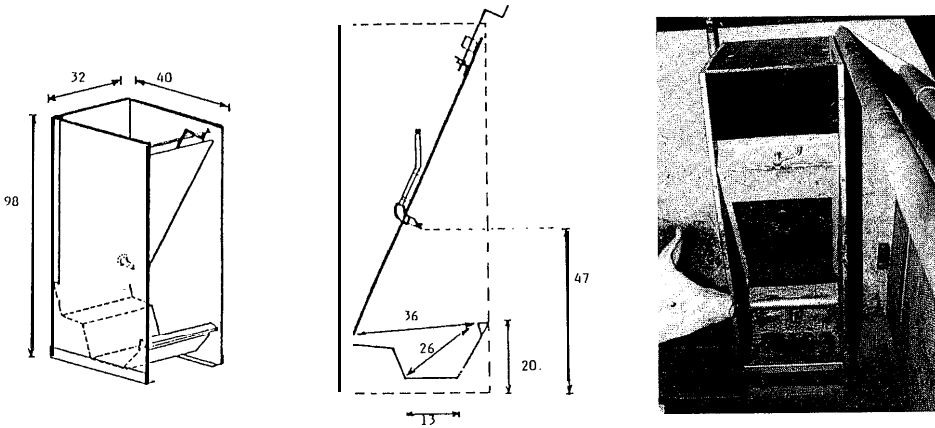
ing. J. Peerlings, assistent-onderzoeker **Varkens-**
proefbedrijf "Zuid- en West-
Nederland" te **Sterksel**
Vlaamseweg 17
6029 PS **STERKSEL**
telefoon: 04907 - 2376

Voor het onbeperkt voeren van mestvarkens heeft de varkenshouder de keuze tussen een droogvoerbak en een **brijbak**. Bij een **brijbak** wordt onbeperkt voer en water verstrekt. Het voer wordt droog in het **voor-**raadgedeelte opgeslagen. Het vullen van de brijbakken is daardoor eenvoudig te automatiseren. Via een doseermechanisme komt het voer in de trog, waar zich ook de nippel bevindt. Voeer en water kunnen tegelijkertijd worden opgenomen. Watervermorsing komt vrijwel niet meer voor. De mesterijresultaten zijn vrijwel gelijk aan die bij de droogvoerbak. De **brijbak** is dan ook een goed alternatief voor de droogvoerbak. Wel vraagt de **brijbak** aandacht voor afstelling van het doseermechanisme en de controle om van een goede voerkwaliteit verzekerd te blijven.

Drie typen brijbakken

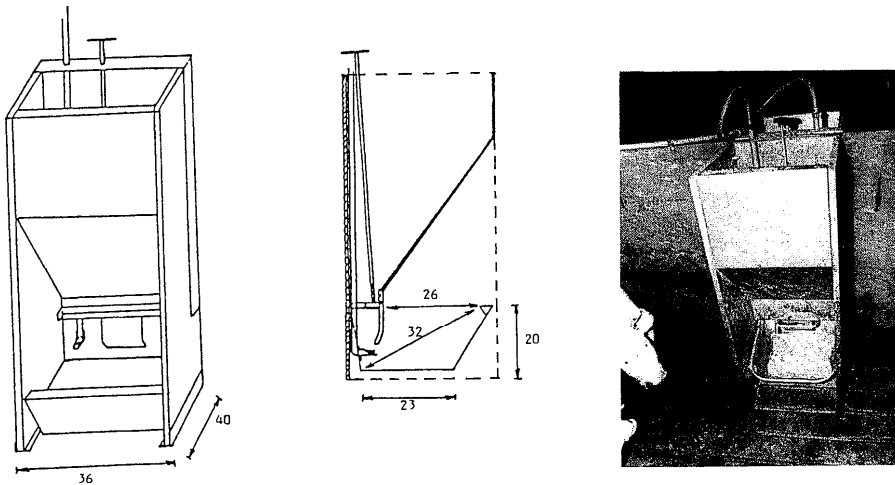
Op het Varkensproef te **Sterksel** zijn drie typen brijvoerbakken onderzocht op hun praktische bruikbaarheid en technische resultaten. De onderzochte brijbakken hadden **één** vreetplaats, evenals de ter vergelijking gebruikte droogvoerbakken. Het onderzoek is uitgevoerd bij koppels van 8 dieren per hok. De onderzochte brijbakken kunnen als volgt kort worden omschreven.

Brijbak A

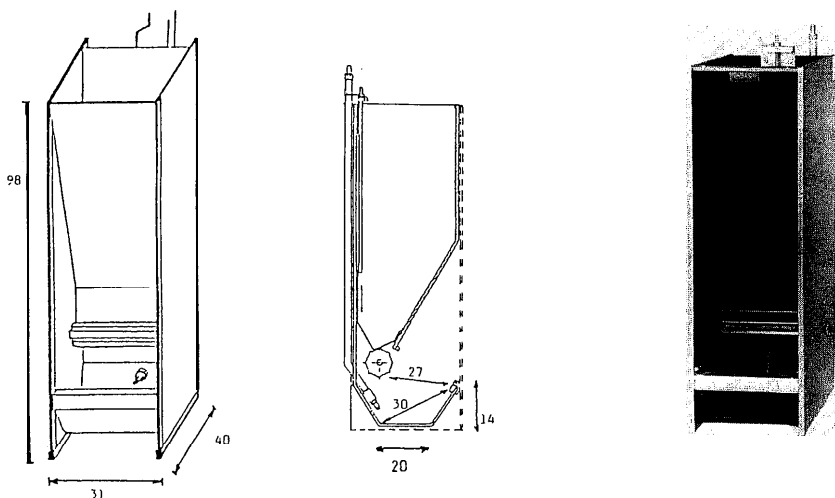
De trog bestaat uit een hoog en een laag gedeelte. Het voer komt droog onder de verstelbare voorwand op het hoogste troggedeelte. De bijtippel zit halverwege tegen de voorwand. Morswatet en restvoer komen samen in het laagste gedeelte van de trog.

Brijbak B

Via een doseerklapje laten de varkens porties voer in de trog vallen. Via een draaispindel kan de grootte van de porties voer aangepast worden. Achter in de trog zit een bijtippel. Voer en water komen samen in dezelfde trog.

Brijbak C

De varkens laten via het draaien van een doseerrol porties voer vanuit de voorraadbak in de trog vallen. Via een draaispindel kan de portiegrootte ingesteld worden. Achter in de trog zit een drinknippel. Voer en water komen samen in de trog.

Zowel bij de brijbakken als bij de droogvoerbakken staan voer en water steeds onbeperkt ter beschikking.

Gelijke mesterijresultaten

In de tabel zijn voor de gehele mesterijperiode de technische resultaten vermeld. Uit de tabel blijkt, dat bij de **brijbak** iets meer voer is opgenomen. Dit heeft niet tot een duidelijk betere groei geleid. Ook de classificatie is niet duidelijk verschillend. Uit het onderzoek bleek, dat er tussen de drie typen brijbakken onderling geen verschillen in mesterijresultaten zijn.

Bij de brijbakken zijn, in vergelijking met de droogvoerbakken, iets meer dieren behandeld wegens diarree. Verder zijn er geen duidelijke verschillen in gezondheid gevonden.

Tabel: Proefresultaten van gebruik van **brijbak** in **vergelijking met** droogvoerbak

technische resultaten	droogvoerbak	brijbak
aantal dieren	1a3	180
groeisnelheid (g/dag)	755	765
voederconversie (kg voer/kg groei)	2,83	2,85
voeropname (kg/dag)	2,13	2,1a
% EAA + 1A	76	72
waterbesparing (liter/dier/dag)		0,45

Geen watervermorsing

Bij de brijbakken lag het waterverbruik op een **vrij** constant niveau van **2,2** liter per kg voer. Dit was gemiddeld **0,2** liter per kg voer lager, dan bij de droogvoerbakken met de bijt nipples in het hok. Over een hele mestperiode betekent dit een verschil van ca. 50 liter per dier ten gunste van de **brijbak**. Het waterverbruik in de losse bijt nipples is sterk afhankelijk van de nippelopbrengst. Hoge nippelopbrengsten leiden al snel tot veel watervermorsing.

Bij de brijbakken wordt al het morswater opgevangen in de trog. De nippelopbrengst is bij de brijbakken dan ook veel minder van invloed. Dit is een duidelijk voordeel. De kans op fouten is veel kleiner. Alleen bij **brijbak A** is iets water vermorst.

Hoeveel water er uiteindelijk via de brijbakken bespaard kan worden is afhankelijk van het waterverbruik van de losse bijt nipples. Controleer dus de opbrengst van de bijt nipples. Een opbrengst van ca. 400 ml. per minuut is voor mestvarkens voldoende.

Praktische bruikbaarheid

De drie onderzochte brijbakken voldeden goed.

Bij **brijbak A** zat de bijt nipple iets te hoog, waardoor morswater langs de bek in de put liep. Ook de opening onder de verstelbare **voorwand** kan gaan dichtzitten, waardoor er geen voer meer komt.

Bij **brijbak B** is de trog vrij diep, zodat de dieren wat moeilijk bij **voer** en water kunnen komen. Hierdoor is de kans op aankoeken van voer groter.

Bij **brijbak C** hadden de dieren wat moeite met het aanleren van het draaien van de doseerrol. Tijdens het onderzoek is slijtage aan deze rol geconstateerd. Ook bij deze **brijbak** is de trog wat diep met moeilijker bereikbare hoeken.

Goede **hygiëne**

De drie onderzochte brijbakken bieden goede toepassingsmogelijkheden. Belangrijk bij het gebruik is het handhaven van een goede **hygiëne**. Belangrijk is dat er niet teveel voer in de trog achterblijft. Samen met water leidt veel voer in de trog tot aankoeken en slechte **voer**-kwaliteit. Een regelmatige controle en zonodig bijstellen van de korreltoevoer is noodzakelijk. Ten opzichte van de droogvoerbak vraagt dit extra aandacht en tijd.

Geen echte brijvoeding

De naam **brijbak** is niet geheel terecht. Feitelijk is het een gecombineerde voer- en drinkbak. De varkens nemen wel nat voer op, maar geen echte doorweekte brij.

De aanwezigheid van vast voer, water en nat voer in de trog wijst erop, dat er geen sprake is van volledige vermenging van voer en water tot een homogene brij. Veel voer wordt nog in korrelvorm opgenomen. Het is zelfs ongewenst om veel nat voer in de trog te hebben. Nat voer leidt al snel tot aankoeken en verzuring van voer.

Ervaringen

Doordat zowel voer als water gecombineerd worden opgenomen, wordt een **brijbak** intensief gebruikt door de varkens. Meer dan 8 dieren per **een**-vaksbak lijkt ongewenst. Met een tweevaks **brijbak** zijn slechte ervaringen opgedaan. Er kwam zoveel water en voer in de trog, dat dit niet snel genoeg opgenomen kon worden.

Er is bij de eenvaks brijbakken geen voer vermorst. Bij het plaatsen van de brijbakken is een snelkoppeling voor de aansluiting op de waterleiding gewenst.